

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музично-теоретичні дисципліни

Освітня програма «Інструментально-виконавське мистецтво»

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31”серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Музично-теоретичні дисципліни (Гармонія)
Викладач (-і)	Палійчук І. С., Романюк Л.Б.
Контактний телефон викладача	050 2463450 – Палійчук І. С., 095 803 30 86 – Романюк Л.Б.
Е-mail викладача	iryna.paliichuk@pnu.edu.ua Палійчук І. С., leromanyk@ukr.net Романюк Л.Б.
Формат дисципліни	очна, заочна
Обсяг дисципліни	5 кредитів ЕКТС, 150 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до лекційних та практичних занять із курсу, у т.ч. онлайн
2. Анотація до курсу	
Гармонія – обов’язкова дисципліна для вивчення, що створює основу для фахового сприйняття й аналізу музики, входить у цикл професійної підготовки освітнього рівня «Бакалавр». Цей предмет охоплює широке коло музичних явищ, що збагачує світогляд здобувачів освіти, а також є практично орієнтованим – спрямований на вироблення конкретних технічних навиків. Вивчення дисципліни опирається на теоретичні знання, отримані на заняттях елементарної теорії музики, сольфеджіо, історії музики.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета навчальної дисципліни – виховання у здобувачів освіти повноцінних естетичних оцінок і критеріїв, музичного мислення, відчуття стилю, творчих здібностей, що в комплексі становить основу для усвідомлення художнього змісту музичного твору через аналіз його гармонічного стилю, а також формування уявлення про гармонію як найважливіший музично-виразовий засіб. У процесі вивчення дисципліни здобувач освіти повинен оволодіти комплексом практичних навиків, які дозволяють йому вільно орієнтуватись в розмаїтті гармонічних стилів. Завдання навчальної дисципліни – знати різноманітний теоретичний матеріал, що охоплює курс гармонії: гармонічну мову композиторів різних епох, наукові дослідження з питань предмета, нову навчально-методичну літературу. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: ➤ про виразові можливості гармонії, які, разом із іншими засобами музичної мови, сприяють відтворенню емоційно-образного змісту твору; ➤ теоретичні основи гармонічних засобів діатоніки і хроматики; ➤ закономірності історичних етапів розвитку гармонії; норми і закономірності класичної гармонії; провідні принципи звуковисотної організації музики XX ст.; ➤ особливості гармонічного синтаксису в музиці XVII–XX ст.ст. вміти: ➤ гармонізувати мелодії різної складності, в тому числі, для дво-, три-, чотириголосного хору чи інструментального ансамблю (гомофонно-гармонічного викладу); ➤ написати і виконати акомпанемент до заданої мелодії, використовуючи різний фактурний виклад; ➤ володіти методами гармонічної мови музичних творів різних форм і жанрів певної стильової епохи, виокремлюючи своєрідність гармонічного почерку композитора; ➤ виконувати на фортепіано різні вправи (акордові послідовності, модулюючі періоди, різні види секвенцій); ➤ вміти оцінювати музичний твір із позиції цілісного системного підходу до музично-теоретичних знань; орієнтуватись у спеціальній літературі за профілем підготовки і суміжних галузях науки; використовувати раціональні прийоми пошуку, відбору, систематизації та використання інформації.	
4. Результати навчання (компетентності)	

У результаті вивчення дисципліни Музично-теоретичні дисципліни (Гармонія) у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності**:

- ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4 Здатність до розв’язання проблем.
- ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13 Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14 Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ФК4 Здатність усвідомлювати взаємозв’язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- ФК5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- ФК6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- ФК7 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- ФК10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- ФК11 Здатність оперувати професійною термінологією.
- ФК12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- ФК13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв’язків.

Програмні результати навчання:

- ПРН 6 Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
- ПРН7 Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
- ПРН12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
практичні			66		
самостійна робота			84		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий	
I–II-й	025 Музичне мистецтво		1 курс першого (бакалаврського) рівня	Нормативний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1-й курс I семестр					
Модуль 1.					
Змістовий модуль 1. Хроматична система в класичній музиці					
Тема 1.Альтерація акордів доміантов ої групи Поняття	Практич не	1, 5, 6, 7, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	8 п., 10 год. с.р.	5 балів	1–3 тиждень

альтерації як внутрішньо ладового хроматизму . Види альтерації ступенів у мажорі та мінорі. Альтерація D у мажорі ($D_{53}^{\#5}$, $D_7^{\#5}$, D_{53}^{b5}, D_7^{b5}; $VII_7^{\#3}$ і VII_7^{b3}): приготування, розв'язання, особливості голосоведіння. Альтерована D у каденції. Альтерація D у мінорі (D_{53}^{b5}, D_7^{b5}; VII_7^{b3})					
Тема 2. Альтерація акордів субдомінантової групи Альтерація акордів S групи. Загальні положення. Акорди DD (альтерованої субдомінанти) в каденціях і всередині побудови. Альтерація акордів DD (акорди зі зб.6). Перехід DD у дисонуючої акорди D	Практичне	1, 5, 6, 7, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	8 п., 8 год. с.р.	5 балів	4–6 тиждень

групи. Дезальтерація акордів DD. Акорди DD у допоміжних зворотах.					
Тема 3.Мажоро-мінорні системи Взаємозв'язок мажору з мінором. Ускладнення мажору співзвуччям и одноіменного мінору. Ускладнення мінору співзвуччям и одноіменного мажору. Перевага однієї з тонік. Побічні доміанти в мажоро-мінорі. Альтеровані співзвуччя в мажоро-мінорі. Співвідношення паралельних тональностей.	Практичне	1, 5, 6, 7, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 8 год. с.р.	5 балів	7–9 тиждень
Тема 4. Хроматично-енгармонічна модуляція Явище енгармонізму. Поняття хроматично-енгармоніч	Практичне	1, 5, 6, 7, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 8 год. с.р.	5 балів	10–12 тиждень

ної модуляції. Спільний та модулюючий акорд. Види акордів, що енгармонічно переосмислюються. Енгармонізм зменшеного септакорду. Уведення зменшеного септакорду. Особливості правопису зменшеного септакорду під час його енгармонічної заміни. Розв'язання зменшеного септакорду в новій тональності.					
Тема 5. Модулюючі і секвенції. Види секвенцій: діатонічні та модулюючі. Хроматичні секвенції: визначення. Ланка хроматичної секвенції, її характеристика. Метричні особливості використання хроматичної секвенції. Значення хроматичних	Практичне	1, 5, 6, 7, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	4 п., 8 год. с.р.	5 балів	13–15 тижень

х секвенцій для розвитку музичного твору.					
1-й курс II семестр Змістовий модуль 2. Неакордові звуки, мелодична та гармонічна фігурації					
Тема 6. Мелодична та гармонічна фігурації. Неакордові звуки. Визначення . Загальні положення. Мелодична фігурація. Неакордові звуки в мелодичній фігурації та поза нею. Різновиди мелодичної фігурації. Значення мелодичної фігурації при творенні мелодії та акордів. Затримання . Визначення . Види затримань: підготовлене і непідготовлене. Підготовлене затримання у кількох голосах: подвійне, потрійне. Діатонічні прохідні звуки в одному голосі. Діатонічні	Практичне	1, 5, 6, 7, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 5 год. с.р.	5 балів	1–3 тиждень

прохідні звуки у кількох голосах: подвійні, потрійні, почвірні. Діатонічні і хроматичні допоміжні звуки: подвійні, потрійні, почвірні. Хроматичні прохідні звуки. Передніманя в одному і у кількох голосах. Допоміжні звуки взяті стрибком (непідготовлені і без розв'язання). Гармонічне варіювання. Можливості гармонічного варіювання під час гармонізації заданої мелодії. Можливості гармонічного варіювання під час гармонізації заданого басу. Значення гармонічного варіювання в розвитку музичного матеріалу. Варіації на soprano-					
--	--	--	--	--	--

ostinato. Варіації на basso- ostinato.					
Тема 7. Органний пункт. Визначення поняття. Функція органного пункту. Введення та виключення органного пункту. Гармонія органного пункту. Органний пункт у чоитриголосої. Тонічний органний пункт – утвердженн я стійкої тонічної функції. Сфера використан ня Т органних пунктів. Домінантов ий органний пункт – прояв сконцентро ваної доміантов ої нестійкості. Місцерозта шування та значення доміантов их органних пунктів. Фігурація органного пункту.	Практич не	1, 5, 6, 7, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 5 год. с.р.	5 балів	4–6 тиждень
Змістовий модуль 3. Нариси історичного розвитку гармонії.					

Тема 8. Докласична гармонія. Гармонія до середини XVIII ст. Тональність і барокові форми. Прелюдія. Концерт. Гармонічний стиль Й.-С. Баха (на прикладі жанру хоралу).	Практичне	1, 6, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	4 п., 8 год. с.р.	3 бали	7–9 тиждень
Тема 9. Гармонія класицизму. Загальна характеристика класичної гармонічної системи. Система ладових функцій. Класична метрика і гармонія класичних форм. Період. Взаємопроникнення гармонії та поліфонії в музиці віденських класиків.	Практичне	1, 6, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 8 год. с.р.	4 бали	10–12 тиждень
Тема 10. Гармонія романтизму. Роль гармонії в творчості композиторів-романтиків. Вибір	Практичне	1, 6, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 8 год. с.р.	4 бали	13–14 тиждень

акордів, принципи акордових послідовностей. Передумови зміни структури акордів як наслідок нового співвідношення гармонічного і мелодичного начал (посилення ролі мелодичного начала). Посилення темброво-фонічної ролі співзвуч і послідовностей тональності у музичному творі. Поняття «лейтакорду», «лейтгармонії», їх виразових можливостей.					
Тема 11. Гармонія XX століття. Атональність. Вільна дванадцятковість. Додекафонія. Сонорика й алеаторика. Акордика XX століття. Терцеві консонанси	Практичне	1, 6, 8–12 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 8 год. с.р.	4 бали	15–16 тиждень

і дисонанси. терцеві акорди з побічним тоном, рівноінтерв альні акорди: квартакорд, квінтакорд, нетерцеві дисонанси, кластер та його різновиди. Моноакорд и та поліакорди.					
---	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти. Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачем на практичних заняттях на основі написання самостійних робіт (гармонізація мелодії), гри на фортепіано акордових послідовностей, модулюючих періодів, секвенцій, а також гармонічного аналізу згідно тематики курсу. Форма контролю: II семестр: екзамен. Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС		
	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за наці
			для екзамену, курсової роботи (проекту), практики
	90 – 100	A	відмінно
	80 – 89	B	добре
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	задовільно
	50 – 59	E	
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Вимоги до письмової роботи	Максимальна оцінка за письмове завдання (гармонізацію мелодії) виставляється за умови виконання здобувачем освіти наступних вимог: правильне визначення місцезнаходження каденцій; підбір грамотної та вдалої цифровки; дотримання плавності голосоведення, обґрунтована гармонізація стрибків; відсутність у задачі паралельних квінт, октав, перечень, ходів на збільшені інтервали, перенесення гармонії через тактову риску й інших помилок; дотримання правильного подвоєння і розташування акордів. У процесі гри модуляційного періоду для отримання максимального балу необхідно: правильний вибір загального, модулюючого акордів, гармонізацію каденцій; використання різноманітних акордів, відхилень і альтерацій; збагачення цифровки неакордовими звуками. Максимальний бал за гармонічний аналіз ставиться за умови дотримання студентом наступних вимог: визначення виду фактури і фігурації аналізованої побудови; характеристика каденцій; оцінка акордового складу, частоти появи тоніки, ритму гармонічних змін; аналіз мелодії – наявності акордових і неакордові звуків, кульмінації; «точковий» аналіз акордів, виявлення поширених гармонічних зворотів; формулювання висновків про образне і стильове значення гармонії.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) URL : https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf		
7. Політика курсу			
Вивчення курсу «Музично-теоретичні дисципліни (Гармонія)» (аудиторні заняття та самостійна робота) створює основу для фахового сприйняття й аналізу музики, визначається поєднанням теоретичного вивчення і практичного освоєння, що є важливою складовою навчальної роботи. Цей предмет охоплює широке коло музичних явищ, що збагачує світогляд здобувачів освіти, а також є практично орієнтованим – спрямований на вироблення конкретних технічних навиків, які студенти здобувають у процесі самостійного вправлення.			
8. Рекомендована література			
Підручники і навчальні посібники			
1. Абызова Е. Н. Гармония :учебник. М.: Музыка, 1996.383 с. 2. Андросюк П. І. Гармонія в музичних прикладах : учбовий посібник для муз. училищ та консерваторій. К. :Мистецтво, 1963. 194 с. 3. Дубінін І. Гармонія : навч. посібник для педагогічних інститутів / вид. 2-е, випр. і доп. Ч. І. К. : Музична Україна, 1981. 136 с. 4. Дубінін І. Гармонія : навч. посібник для педагогічних інститутів / вид. 2-е, випр. і доп. Ч. II. К. : Музична Україна, 1982. 176 с.			

5. Дубовский И., Евсеев С., Способин И., Соколов В. Учебник гармонии. М.: Музыка, 1973. 456 с.
6. Завісько Н. З., Лемішко М. М. Гармонія: Частина 2. Хроматика : навч. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2016. 216 с.
7. Лемішко М. М. Гармонія : навч. пос. Вінниця : Нова книга, 2007. Частина 1. Діатоніка 164 с.
8. Мясоєдов А. Н. Учебник гармонии. / 2-е изд. М.: Музыка, 1983. 319 с.
9. Степанов А. Гармония. М.: Музыка, 1971. 240 с.
10. Тюлин Ю. Краткий теоретический курс гармонии / изд. 4-е. Санкт-Петербург : Композитор, 2003. 207 с.
11. Тюлин Ю. Н., Привано Н. Г. Учебник гармонии / 3-е изд., доп. М.: Музыка, 1986. 478 с.
12. Холопов Ю. Гармония: Теоретический курс : учеб. пособие для вузов. СПб. : Изд-во Лань, 2003. 544 с.

Збірники задач

1. Алексеев Б. К. Задачи по гармонии. М. : Музыка, 1968. 228 с.
2. Аренский А. Сборник задач (1000) для практического изучения гармонии. М. : Музыка, 1965. 130 с.
3. Берков В., Степанов А. Задачи по гармонии / 2-е изд., доп. М. : Музыка, 1973. 125 с.
4. Зелинский В. Курс гармонии в задачах. Диатоника. / 2-е изд. М. : Музыка, 1982. 292 с.
5. Кириллова В., Наумов Л., Степанов А., Таранущенко В. Практические задания к курсу гармонии / 2-е изд., доп. М. : ГМПИ им. Гнесиных, 1976. Ч. 1. 45 с.
6. Можжевелов Б. Мелодии для гармонизации. Л. : Музыка, 1982. 135 с.
7. Мутли А. Сборник задач по гармонии / 6-е изд. М. : Музыка, 1979. 149 с.
8. Мясоєдов А. Задачи по гармонии / 3-е изд. М. : Музыка, 1981. 80 с.

Посібники з гри на фортепіано

1. Красовська Є. М. Курс гармонії за фортепіано : метод. поради для педагогів та студентів муз. училищ і консерваторій. Київ : Музична Україна, 1983. 120 с.
2. Максимов С. Е. Упражнения по гармонии на фортепьяно Москва : Государственное музыкальное издательство. 1957. Ч.1. 192 с.
1957. Ч.2. 97 с.
1957. Ч.3. 99 с.
3. Привано Н. Г. Хрестоматія по гармонії. М. : Музыка, 1970. Ч. II 264 с.
4. Пришляк Н. І. Хрестоматія з гармонічного аналізу (на матеріалі української музики). Ужгород, 2013. 84 с.
5. Мясоєдова Н., Мясоєдов А. Пособие по игре на фортепиано в курсе гармонии. М. : Музыка 1986. 128 с.
6. Соловьева Н. Упражнения на фортепиано в курсе гармонии. М. : Сов. Композитор, 1989. 56 с.

Посібники з гармонічного аналізу

1. Кулевська З. Хрестоматія з гармонічного аналізу (за творами української класичної музики). К. : Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1959. 247 с.
2. Берков В. Пособие по гармоническому анализу. / 2-е изд. М.:Музгиз, 1960. 172 с.
3. Привано Н. Хрестоматія по гармонії. Ч. 1, 2, 3. М. : Музыка, 1967, 1969, 1972.
4. Скребкова О., Скребков С. Хрестоматія по гармоническому анализу. / 5-е изд. М. : Музыка, 1978. 287 с.
5. Холопов Ю. Гармонический анализ. В 3-х частях. М. : Музыка, 1996. Ч. I. 96 с.
6. Хрестоматія по гармонії./ Сост. Н. Привано. М. : Музыка, 1972. Ч. III. 271 с.

Інформаційні ресурси

1. Гуляницкая Н. С. Введение в современную гармонию [Электронный ресурс] : учеб. пособие. М. : Музыка, 1984. 256 с. URL : glierinstitute.org/ukr/study-materials/4/gulyanickaya.doc

2. Девуцкий В. Э. Стилистический курс гармонии [Электронный ресурс]: учеб. пособие.. Воронеж: Изд-во ВГУ, 1994. 368 с. URL : <https://notybratstvo.org/.../Девуцкий%20В.Э.%2С%20Стилистический%20курс%2>.
3. Дубовский И., Евсеев С., Способин И., Соколов В. Учебник гармонии. [Электронный ресурс]. М.: Музыка, 1973. 456 с. URL : [http://ldn-knigi.lib.ru Nina & Leon Dotan 03.2004 ...](http://ldn-knigi.lib.ru/Nina%20Leon%20Dotan%2003.2004...)
4. Дьячкова Л. Гармония в западноевропейской музыке. 9 век – начало 20 века [Электронный ресурс]. Учебное пособие. М.: РАМ им. Гнесиных, 2009 232 с. URL : <https://www.twirpx.com/file/1162369/>
5. Лемішко М. М. Гармонія [Електронний ресурс]: навч. пос. Вінниця : Нова книга, 2007. URL : Частина 1. Діатоніка 164 с. <https://books.google.com.ua/books/about>

Викладач _____/Палійчук І.С./

Назва дисципліни	Сольфеджіо
Викладач (-і)	Романюк Л.Б., Палійчук І.С.
Контактний телефон викладача	095 803 30 86 – Романюк Л.Б. 050 2463450 – Палійчук І. С.
E-mail викладача	leromanyk@ukr.net – Романюк Л.Б. iryna.paliichuk@pnu.edu.ua – Палійчук І. С.
Формат дисципліни	Денна/заочна
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЕКТС, 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації проводяться упродовж грудня-лютого поточного року, а також відповідно до практичних занять з курсу Музично-теоретичні дисципліни (Сольфеджіо)

2. Анотація до курсу

Навчальний курс “Сольфеджіо” є одним з найважливіших в ході підготовки музиканта-професіонала, вчителя музики, музичного керівника. Він займає чільне місце серед музично-теоретичних дисциплін. Це практична дисципліна, яка охоплює певну систему інтонаційних і слухових умінь та навичок, необхідних для формування музиканта будь-якої спеціальності.

Зміст курсу спрямований на системний, методичний розвиток музичних здібностей студентів: мелодичного, тембрового, ладового, гармонічного, поліфонічного слуху, метро-ритмічного відчуття, музичної пам'яті, музично-слухових уявлень, тобто музично-слухового досвіду. Сольфеджіо сприяє розвитку цих якостей за допомогою цілеспрямованого впливу на слух системою особливих форм завдань і вправ.

3. Мета та цілі курсу

Мета курсу: формування вільної слухової орієнтації в музичному матеріалі, уміння слухати та сприймати музику в усіх її компонентах.

Цілі курсу:

- формування у студентів навичок точного інтонування та визначення на слух елементів музичної мови;
- формування навичок вільного читання з аркуша (з урахуванням чистого інтонування та метро-ритмічної точності) різних одноголосних музичних прикладів та середніх за складністю хорових партитур;
- розвиток внутрішнього слуху (вчити визначати стиль та характер музичного твору без програвання його на інструменті, визначати мелодичні та ладові особливості, гармонічну мову хорової партитури, її ладо-тональні і темпові зміни, кульмінацію твору);
- досягнення ансамблю під час сольфеджування багатоголосних прикладів;
- досягнення осмисленого ставлення до структурної, ладо-тональної та метро-ритмічної будови музичного прикладу (привчати студентів в уяві аналізувати приклад, спираючись на теоретичні знання, розуміти мелодичний і гармонічний розвиток музичної думки, відмічати найбільш характерні інтонаційно-ритмічні та інші закономірності та особливості в прикладах з сольфеджування або слухового аналізу);
- формування навичок запису одноголосного та двоголосного диктанту;
- навчання помічати свої та чужі помилки, інтонаційно-ритмічні неточності під час виконання прикладів та усвідомлення їх причин;
- розвиток у студентів творчої ініціативи, творчих здібностей;
- розвиток навичок чистого і виразного співу, що тісно пов'язано з оволодінням прийомів правильного дихання та звукоутворення;
- розвиток музичної пам'яті.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення дисципліни Музично-теоретичні дисципліни (Сольфеджіо) у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності**:

- ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4 Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- ЗК12 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13 Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14 Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ФК4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- ФК5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- ФК6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- ФК7 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- ФК10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- ФК11 Здатність оперувати професійною термінологією.
- ФК12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- ФК13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Програмні результати навчання:

- ПРН 6 Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
- ПРН7 Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
- ПРН12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
лабораторні	84 год.
самостійна робота	186 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I-II-III	Музичне мистецтво	I, II (I семестр)	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Діатоніка Тема 1. Натуральні лади класичної музики.	Практичне, лабораторне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986.	4 лаб, 10 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни

		5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин І. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 2. Тональність. Тональності до 4-х ключових знаків.	Практичне, лабораторне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.	4 лаб, 10 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни

		10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 3. Діатонічні інтервали мажору і мінору.	Прак-тичне, лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985	4 лаб, 10 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 4. Інтервали гармоніч-	Прак-тичне, лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.	4 лаб., 10 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної

ного мажору.		2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985			дисципліни
Тема 5. Интервалы гармонич- ного мінору.	Прак- тичне, лабора- -торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П.	6 лаб., 10 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни

		Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 6. Тризвуки та їх обернення натурального мажору та мінору.	Практичне, лабораторне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. –	6 лаб., 12 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни

		М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Змістовий модуль 2. Акордика гармонічних ладів. Головні функції ладу. Тема 1. Тризвуки та їх обернення гармонічного мажору та мінору.	Прак-тичне, лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лиценко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985	2 лаб., 8 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 2. Функційне значення акордів у ладі.	Прак-тичне, лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках	4 лаб., 8 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни

		сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин І. Елементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 3. Головні функції ладу.	Прак-тичне, лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио.	2 лаб., 8 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни

		Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин І. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 4. Септакорди та їх обернення в натуральному та гармонічному мажорі та мінорі.	Практичне, лабораторне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лиценко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин І. Элементарная теория музыки. М., 1985	4 лаб., 8 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 5. Акорди	Практичне, лабораторне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое	4 лаб., 8 с. р.	5 балів	згідно робочої програми

побічних ступенів. Перервана каденція.	-торне	сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лиценко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин І. Элементарная теория музыки. М., 1985			навчальної дисципліни
Тема 6. Гармонічна логіка класичного однотонального періоду.	Прак-тичне, лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.	4 лаб., 8 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни

		7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 7. Діатонічні семи та п'ятиступеневі лади.	Практичне, лабораторне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио –	4 лаб., 8 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни

		двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 8. Мелодія: інтонаційн а основа, логіка розвитку. Елементи структури музичної мови.	Прак- тичне, лабора -торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985	4 лаб., 6 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 3. Гармонічн е чотири- голосся. Хрома- тизм. Відхиле- ння. Моду-	Прак- тичне, лабора -торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.	4 лаб., 8 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни

ляція. Тема 1. Гармонічне чотириголосся у тісному розташуванні.		4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лиценко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревский А. Сольфеджио. Київ, 1963. 12. Спосибин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Спосибин И. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 2. Гармонічне чотириголосся у широкому розташуванні	Прак-тичне, лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лиценко И.Г. Курс	4 лаб., 8 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни

		многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин І. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 3. Нонакорди S та D групи	Прак- тичне, лабора- торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лиценко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин І. Элементарная теория музыки. М., 1985	4 лаб., 8 с. р.	5 балів	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 4.	Прак- тичне,	Базова:	4 лаб., 8 с. р.		згідно робочої

Ладова альтерація мажору та мінору.	лабора -торне	1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин І. Сольфеджіо – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин І. Элементарная теория музыки. М., 1985			програми навчальної дисципліни
Тема 5. Гармонічні звороти в умовах ладової альтерації.	Прак- тичне, лабора -торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2,	4 лаб., 10 с. р.		згідно робочої програми навчальної дисципліни

		двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963. 12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 6. Відхилен-ня в тональнос-ті першого ступеня спорідне-ності.	Прак-тичне, лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987. 8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963.	4 лаб., 10 с. р.		згідно робочої програми навчальної дисципліни

		12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985			
Тема 7. Модуляція в тонально-сті I ступеня спорідненості.	Прак-тичне, лабора-торне	Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973. 6. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988. 7. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971. 8. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964. 9. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985; Додаткова л-ра 1. Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985 2. Струве Г. Хоровое сольфеджио. М., 1979. 3. Ходоровська І.М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів/мультимедійний посібник/. К., 2014.	4 лаб., 10 с. р.		згідно робочої програми навчальної дисципліни
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Методи контролю Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного (проміжного), підсумкового (семестрового) контролю. Розподіл балів, що присвоюється студентам Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для			

екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Поточний контроль

Поточний контроль – це оцінювання знань студента під час практичних занять, якості виконання домашніх завдань, самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Сольфеджіо» оцінюється за п'ятибальною шкалою. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх одержаних оцінок за відповіді та модуль. Одержану результат множить на коефіцієнт 10. За семестр студент набирає до 50 балів.

Якщо студент жодного разу не відповідав на заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо).
- реферат (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог).

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

Модульний (проміжний) контроль

Модульний контроль (МК) проводиться раз за семестр, відповідно до графіка навчального процесу.

Оцінка модульного контролю виставляється з урахуванням результатів проведеного контрольного заходу даного МК. Використовується п'ятибальна шкала оцінювання.

Контрольні заходи модульного контролю з «Сольфеджіо» проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи модульного контролю проводяться у вигляді письмових контрольних робіт. В окремих випадках можна застосовувати й інші форми модульного контролю: письмові завдання, тестування, усні колоквіуми та ін. Вид контрольного заходу та методика урахування складових модульного контролю при визначенні оцінки за МК розробляється викладачем і затверджується кафедрою.

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити індивідуальні завдання (реферати), а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

У разі відсутності студента на контрольному заході модульного контролю йому надається право на повторне складання в індивідуальному порядку.

Підсумковий (семестровий) контроль

Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату проміжної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю.

З дисципліни «Сольфеджіо» передбачена така форма звітності, як іспит. Протягом семестру студент може набрати до 50 балів. На іспиті –

максимально 50 балів. Для допуску до екзамену студент повинен набрати за результатами поточного і модульного контролю не менше 24 балів.

Іспит є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу з «Сольфеджіо» і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю. Оцінка за екзамен «автоматично» не виставляється. Іспит проводиться в усній та письмовій формі.

Розрахунок рейтингової оцінки змістового модуля (модулів) та умови отримання підсумкової оцінки екзаменаційного кредиту

Для розрахунку рейтингової оцінки пропонується використати єдину бальну систему оцінювання академічної успішності студентів з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Оцінка ECT	Визначення	Університетська шкала	Національна шкала	
				Залік
A	ВІДМІННО	90 – 100 відмінно	5 відмінно	Зараховано
B	ДУЖЕ ДОБРЕ	80 – 89 дуже добре	4 добре	
C	ДОБРЕ	70 – 79 добре		
D	ЗАДОВІЛЬНО	60 – 69 задовільно	3 Задовільно	
E	ДОСТАТНЬО	50 – 59 задовільно		
FX	УМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО	26 – 49 незадовільно 3 можливістю повторного складання	2 незадовільно	не зараховано

F	БЕЗУМОВ НО НЕЗАДОВІЛ ЬНО	1 – 25 <i>незадовільно</i> з обов'язковим повторним курсом		
Пояснення оцінок ECTS: A "Відмінно" – зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість їх виконання оцінена кількістю балів, близькою до максимальної. B "Дуже добре" – зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання, завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної. C "Добре" – зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, деякі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані недостатньо, всі, передбачені програмою навчання, завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінена максимальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками. D "Задовільно" – зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань виконані, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки. E "Достатньо" – зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато з передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінені кількістю балів, близькою до мінімальної. FX "Умовно незадовільно" – зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість їх виконання оцінена кількістю балів, близькою до мінімальної. При додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань. F "Безумовно незадовільно" – зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до будь-якого значимого підвищення якості виконання навчальних завдань. Критерії оцінювання якості знань студентів 1. "Безумовно незадовільно". Студент володіє незначною частиною тематичного матеріалу, виявляє невелику кількість вмінь та навичок; володіє частиною спеціальної музичної термінології. Завдання виконуються частково і на низькому рівні, що свідчить про відсутність знань більшої частини матеріалу. Письмова робота — з великою кількістю помилок, які свідчать про слабо розвинений ладовий та гармонічний слух і про незадовільне засвоєння матеріалу. 2 – «Незадовільно» (з можливістю повторного складання) Студент знає частину теоретичного матеріалу, застосовує обмежений термінологічний та словниковий запас, виконує завдання частково, демонструючи певну обізнаність, але необхідний об'єм матеріалу не засвоєний. Письмова робота виконана повністю, але з великою кількістю помилок; разом з тим, в ній присутні логічні фрагменти.				

	3 – «Задовільно» Студент володіє певними навичками та вміннями. Не завжди здатний виконати завдання, які потребують абстрактного художнього мислення; виявляє недостатнє знання спеціальної музичної термінології; словниковий запас небагатий. Виконує всі запропоновані завдання на посередньому рівні. Письмова робота виконана з помилками, але є вдалі фрагменти, які свідчать про потенційні можливості студента; разом з тим міцні знання і навички відсутні. 4 – «Добре» Студент сприймає музично-теоретичний матеріал у повному обсязі, але має стандартне мислення, може лише репродукувати отримані знання; йому бракує власних висновків, узагальнень. Недостатньо володіє спеціальною музичною термінологією. Відповідь студента свідчить про достатнє засвоєння матеріалу, але у виконанні завдань були помилки, які студент не помічав і долав за допомогою викладача. У письмовій роботі є 2-3 змістовні помилки. 5 – «Відмінно» Студент володіє музично-теоретичним матеріалом у межах програми, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у нових практичних завданнях; демонструє знання спеціальної музичної термінології, її усвідомлення, уміння систематизувати, узагальнювати, аналізувати музичні явища; застосовувати здобуті знання в практичній діяльності. Відповідь студента — без помилок. Письмова робота виконана на високому рівні без помилок, хоча іноді й не містить нестандартного, оригінального рішення.
Вимоги до письмової роботи	
Семінарські заняття	
Умови допуску до підсумкового контролю	Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату проміжної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю. З дисципліни «Сольфеджіо» передбачена така форма звітності, як іспит. Протягом семестру студент може набрати до 50 балів. На іспиті – максимально 50 балів. Для допуску до екзамену студент повинен набрати за результатами поточного і модульного контролю не менше 24 балів. Іспит є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу з «Сольфеджіо» і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю. Оцінка за екзамен «автоматично» не виставляється. Іспит проводиться в усній та письмовій формі.
7. Політика курсу	
Зміст курсу спрямований на системний, методичний розвиток музичних здібностей студентів: мелодичного, тембрового, ладового, гармонічного, поліфонічного слуху, метро-ритмічного відчуття, музичної пам'яті, музично-слухових уявлень, тобто музично-слухового досвіду. Сольфеджіо сприяє розвитку цих якостей за допомогою цілеспрямованого впливу на слух системою особливих форм завдань і вправ	
8. Рекомендована література	
Базова: 1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975. 2. Васильева К., Гиндина М., Фрейндлинг Г., Двухголосное сольфеджио. «Музыка» Ленинградское отд., 1980. 3. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967. 4. Зебряк Т. Играем на уроках сольфеджио. М., 1986. 5. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962. 6. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 2, двухголосие. М., 1973.	

7. Калугина М., Халабузарь П. Воспитание творческих навыков на уроках сольфеджио. Методическое пособие для ДМШ. М., 1987.
8. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.
9. Лицвенко И.Г. Курс многоголосного сольфеджио. Выпуск 1. М., 1971.
10. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.
11. Писаревський А. Сольфеджіо. Київ, 1963.
12. Способин И. Сольфеджио – двухголосие, трехголосие. – М., 1985;
13. Струве Г. Хоровое сольфеджіо. – М., 1979.

Додаткова література:

2. Вахромеева Т.Н. Справочник по музыкальной грамоте и сольфеджио. М., 2004.
3. «Музыкальная энциклопедия» М., 1979
4. Рубец А. Одноголосное сольфеджио. М., 1981.
5. Серебряный М. Сольфеджио на ритмоинтонационной основе современной эстрадной музыки. Киев, «Музична Україна», 1987.
6. Способин И. Сольфеджио – двухголосие и трехголосие. М., 1977.
7. Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985
8. Струве Г. Хоровое сольфеджіо. М., 1979.
9. Ходоровська І.М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів/мультимедійний посібник/. К., 2014.

12. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>

Викладач кандидат мистецтвознавства, доцент Романюк Л.Б.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Музично-теоретичні дисципліни (Аналіз музичних творів)
Викладач (-і)	Палійчук І. С., Романюк Л.Б.
Контактний телефон викладача	050 2463450 – Палійчук І. С., 095 803 30 86 – Романюк Л.Б.
E-mail викладача	iryna.paliichuk@pnu.edu.ua – Палійчук І. С., leromanyk@ukr.net – Романюк Л.Б.
Формат дисципліни	очна, заочна
Обсяг дисципліни	6кредитів ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до лекційних та практичних занять із курсу, у т.ч. онлайн
2. Анотація до курсу	
Курс аналізу музичних творів містить коло спеціальних знань, що у своїй сукупності утворюють науку про будову музичних творів та про зв'язки композиційної будови з художнім змістом музики; важливі елементи музики (мелодія, ритм, лад тощо), їх виразові можливості та формотворчу роль; музичний синтаксис, музичний тематизм, загальні принципи розвитку й формотворення в музиці, музичний твір у єдності його тексту й різномірних контекстів. Великий розділ цього предмета складає вчення про типи будови музичних творів, що сформувалися історично, тобто, про музичні форми, їх походження й розвиток, трактування в різних музичних стилях та жанрах.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета навчальної дисципліни – музично-естетичне виховання здобувачів освіти, практичне оволодіння навиками аналізу музичних творів у єдності форми та змісту, розуміння логіки музичної форми та виразової ролі елементів музичної мови у їх взаємодії. Завдання навчальної дисципліни – виховати у здобувачів освіти розуміння будови музичного твору як живого і гнучкого процесу образного і структурного розвитку, який розгортається у вигляді логічно взаємопов'язаної послідовності побудов. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен знати: теоретичний матеріал всього курсу «Аналіз музичних творів» та відповідну наукову літературу з названого предмета; особливості стильових епох у музичному мистецтві та притаманні їм жанри інструментальної та вокальної музики. вміти: здійснити цілісний аналіз музичного твору в єдності його форми та змісту; розуміти виразову роль елементів музичної мови в їх змістовній взаємодії, трактуючи принцип «багатозначного та концентрованого впливу» (Л. Мазель) як прояв багатошаровості музичних засобів у поєднанні з багатоелементністю музичної мови, використаних композитором для досягнення необхідної виразовості; вміти оцінити особливості композиції музичного твору в її історико-стильовому контексті; самостійно добирати матеріал до реферату, доповіді, самостійної роботи; використовувати отримані знання в подальшій професійній діяльності.	
4. Результати навчання (компетентності)	
У результаті вивчення дисципліни Музично-теоретичні дисципліни (Аналіз музичних творів) у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності: • ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • ЗК4 Здатність до розв'язання проблем. • ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. • ЗК10 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. • ЗК12 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	

- ЗК13 Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14 Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ФК4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- ФК5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- ФК6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- ФК7 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- ФК10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- ФК11 Здатність оперувати професійною термінологією.
- ФК12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- ФК13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Програмні результати навчання:

- ПРН 6 Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
- ПРН7 Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
- ПРН12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
практичні			54		
лабораторні			6		
самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
II–IV-й	025 Музичне мистецтво		2 курс першого (бакалаврського) рівня	Нормативний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма занят тя	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
2-й курс III семестр					
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Прості форми.					
Тема 1.Загальні питання музичної форми. Завдання курсу Аналізу музичних творів. Поняття	Практ ичне	1, 2, 3, 7, 9, 11, 12,13, 14, 16, 17, 27, 28 з переліку рекомендованої літератури	2 п., 5 год. с.р.	5 балів	1 тиждень

змісту і форми. Поняття стилю. Умовність назв та історична еволюція жанрів. Взаємозв'язок жанрів і форм					
Тема 2. Елементи музичної мови і форми. Поняття музичної мови. Мелодія, лад, метроритм як головні елементи музичної мови. Додаткові (колористичні) засоби виразності: гармонія, фактура та її типи. Поняття тема і тематизм. Музичний синтаксис. Мелодико- синтаксичні структури.	Практ ичне	1, 2, 3, 7, 9, 11, 12,13, 16, 17, 27, 28 з переліку рекомендованої літератури	2 п., 5 год. с.р.	5 балів	2 тиждень
Тема 3. Музична форма та її властивості. Функції частин у формі. Типи викладу музичного матеріалу. Функції частин у музичній формі. Типи викладу музичного матеріалу, які відповідають функціям побудов у формі. Розвиток тематичного матеріалу.	Практ ичне	1, 2, 3, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 19, 20, 27, 28 з переліку рекомендованої літератури	4 п., 10 год. с.р.	5 балів	3–4 тиждень

Музичні форми та принципи їх класифікації.					
Тема 4. Прості форми. Період Період. Визначення. Класифікація періоду з огляду на їх тематичну; тональну будову; внутрішню структуру. Періоди з особливостями та ненормативні. Використання періоду.	Практичне	1, 2, 3, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 27, 28 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 10 год. с.р.	5 балів	5–7 тиждень
Тема 5. Прості форми. Одночастинна, проста двочастинна, проста тричастинна форми. Одночастинна форма та її види (проста та розвинута). Період як форма самостійного твору. Проста двочастинна форма: загальна характеристика, типологія, структура, походження та застосування. Проста тричастинна форма: загальна характеристика, типологія, походження та застосування.	Практичне	1, 2, 3, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 23, 27, 28 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 10 год. с.р.	5 балів	8–10 тиждень
Змістовий модуль 2. Складні та циклічні форми.					
Тема 6. Складні (складові) форми.	Практичне	1, 2, 3, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 26, 27 з переліку рекомендованої	6 п., 10 год. с.р.	5 балів	11–13 тиждень

Складна тричастинна форма. Складна тричастинна форма. Визначення. Типологія СЗФ. СЗФ з тріо. СЗФ з епізодом. Різновиди СЗФ. Складна двочастинна форма. Застосування складних форм та їх історичний огляд.		літератури			
Тема 7. Варіаційна форма. Варіаційна форма. Загальна характеристика. Варіації на основі незмінної мелодичної лінії (остинатні варіації). Варіації на основі basso-ostinato (тип «чакони», «пасакалії»). Класичні, орнаментальні варіації. Прийоми розвитку мелодії. Прийоми розвитку супроводу. Будова циклу варіацій. Подвійні варіації. Вільні варіації. Тема та її розвиток. Будова циклу вільних варіацій. Варіації на основі sorpano-	Практичне	1, 2, 3, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 22, 27 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 10 год. с.р.	5 балів	14-15 тиждень

ostinato. Використання варіаційних форм.					
2-й курс IV семестр					
Змістовий модуль 3. Сонатна форма					
Тема 8. Сонатна форма Загальна характеристика й будова сонатної форми. Типологія сонатної форми. Експозиція сонатної форми. Розробка, її будова і тональні плани. Види реприз у сонатній формі. Вступ і кода у сонатній формі. Особливі види сонатної форми. Драматургія сонатної форми. Історичний огляд розвитку сонатної форми.	Практичне	1, 2, 3, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 27 з переліку рекомендованої літератури	8 п., 2 лаб., 20 год. с.р.	5 балів	1–5 тиждень
Змістовий модуль 4. Рондо та його різновиди.					
Тема 9. Рондо Загальна характеристика форми рондо. Походження форми рондо. Старовинне інструментальне старофранцузьке рондо. Класичне рондо: типологія та загальна	Практичне	1, 2, 3, 4, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 24, 25, 27 з переліку рекомендованої літератури	6 п., 2 лаб., 20 год. с.р.	5 балів	6–11 тиждень

характеристика. Рондо в романтичній музиці. Сучасне рондо. Використ ання рондальних композицій.					
Тема 10. Рондо-соната Визначення і загальна характеристика вищих форм рондо. Тональні співвідношення . Сонатність у рондо. Будова рефрену. Перши й епізод і повторення рефрену. Центр альний епізод. Реприза і кода. Особливі форми рондо. Історичн ий розвиток і використання рондо-сонати.	Практ ичне	1, 2, 3, 4, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 24, 25, 27 з переліку рекомендованої літератури	8 п., 2 лаб., 20 год. с.р.	5 балів	12–16 тиждень
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти. Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачем на практичних заняттях на основі письмового розбору музичного твору з вищевказаних тем. Форма контролю: IV семестр: екзамен. Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС Шкала оцінювання: національна та ECTS				
	Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка ECTS	Оцінка за наці	
				для екзамену, курсово	
	90 – 100			проекту (роботи),	
	80 – 89			практики	
	70 – 79				
	60 – 69		відмінно		
			добре		
			задовільно		

	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Вимоги до письмової роботи	Основними етапи цілісного розбору музичного твору є: попереднє ознайомлення зі стильовою епохою, в якій написаний твір; жанрово-стильовими особливостями творчості автора аналізованої композиції та її значення в творчому доробку композитора; досконале вивчення тексту або програми; прослуховування композиції, що складає слухове уявлення; оцінка основних музичних образів як із боку їх емоційно-смыслового змісту, так і з точки зору виражальних засобів; розбір загального процесу розвитку і висновки про задум твору, його художню форму, про вміст у ньому характерних рис авторського стилю і тієї культури, яку він представляє; судження про місце твору в сучасному житті.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) URL : https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf			
7. Політика курсу				
Вивчення курсу «Музично-теоретичні дисципліни (Аналіз музичних творів)» (аудиторні заняття та самостійна робота) спрямоване на розвиток фахової професійності, компетентності молодих спеціалістів, відтак дозволяє: оптимізувати засвоєння здобувачами освіти змісту державних програм зі спеціальності, диригування, ансамблевого та оркестрового класів, забезпечити професійне спрямування музичної освіти на освітньому рівні «бакалавр»; збагатити світогляд, розширити об'єм різноманітних знань із фахових дисциплін; прищепити відповідні навички розбору музичних творів на практиці, · забезпечити гармонійний та різнобічний розвиток особистості. Відвідування занять. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски аудиторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.				
8. Рекомендована література				
1. Анализ вокальных произведений : учебн. пособ. для студ. муз. вузов / [отв. ред. О. Коловский]. Л. : Музыка, 1988. 352 с. 2. Бонфельд М. Анализ музыкальных произведений: структуры tonальной музыки : учебн. пособ. для студ. высших учебн. завед. : в 2-х частях. М. : ВЛАДОС, 2003. Часть 1. 256 с. 3. Бонфельд М. Теоретический курс анализа музыкальных произведений : учебн. пособ. Вологда, 1982. 103 с. 4. Григорьева Г. В. Музыкальные формы XX века. Курс «Анализ музыкальных произведений» : учебн. пособ М. : ВЛАДОС, 2004. 174 с. 5. Демчишин М. С. Методика музичного аналізу вокально-хорових творів : навч. посіб. К., 1996. 82 с. 6. Дыс Л. И. Роль исследования акустического фактора в системе анализа музыкального				

- произведения : учебн. пособ. К., 1978. 71 с.
7. Задерацкий В. Музыкальная форма : в 2-х вып. : учебн. для спец. факультетов высших муз. учебных заведений. М. : Музыка, 1995. Вып. 1. 544 с.
 8. Задерацкий В. Музыкальная форма : в 2-х вып. : учебн. для спец. факультетов высших муз. учебных заведений. М. : Музыка, 2008. Вып. 2. 528 с.
 9. Козлов П., Степанов А. Анализ музыкальных произведений : учебн. для студ. исполнит. факультетов муз. вузов. М. : Сов. Россия, 1960. 262 с.
 10. Кузнецов В. Ф. Концерты и сонаты для баяна: Анализ музыкальной формы : справ. пособ. К. : Музична Україна, 1990. 22 с.
 11. Мазель Л. Анализ музыкальных произведений. Элементы музыки и методика анализа малых форм : учебн. спец. курса для муз. вузов. М. : Музыка, 1967. 751 с.
 12. Мазель Л. Строение музыкальных произведений : учебн. пособ. для муз. вузов / 3-е изд. М. : Музыка, 1986. 528 с.
 13. Музыкальная форма : учебн. для муз. училищ / Тюлин Ю., Бершадская Т., Пустыльник И. и др. ; под ред. проф. Ю. Н. Тюлина. 2-е изд. М. : Музыка, 1974. 359 с.
 14. Назайкинский Е. В. Стил ь и жанр в музыке : учебн. пособ. для студ. высших учебных заведений. М. : ВЛАДОС, 2003. 248 с.
 15. Ройтерштейн М. И. Основы музыкального анализа : учебн. М. : ВЛАДОС, 2001. 112 с.
 16. Ручьевская Е. А. Классическая музыкальная форма : учебн. по анализу. СПб : Композитор, 1998. 268 с.
 17. Скребков С. Анализ музыкальных произведений : учебн. для муз. училищ и консерваторий. М. : Музгиз, 1958. 333 с.
 18. Способин И. Музыкальная форма : учебн. для муз. училищ и вузов / 7-е изд. М. : Музыка, 1984. 400 с.
 19. Тиц М. О тематической и композиционной структуре музыкальных произведений : учебн. пособ. для теоретико-композит. факультетов К. : Музична Україна, 1972. 281 с.
 20. Тюлин Ю. Н. Учение о музыкальной фактуре и мелодической фигурации: Мелодическая фигурация : учебн. пособ. для историко-теорет. и композит. факультетов муз. вузов в 2-х книгах М. : Музыка, 1976. 166 с.; 1977. 382 с.
 21. Тюлин Ю. Музыкальная форма. М. : Музыка, 1965. 168 с.
 22. Цуккерман В. Анализ музыкальных произведений. Вариационная форма : учебн. для студ. муз. вузов. М. : Музыка, 1987. 240 с.
 23. Цуккерман В. Анализ музыкальных произведений: Общие формы развития и формообразования. Простые формы : учебн. для студ. историко-теорет. факультетов муз. вузов. М. : Музыка, 1980. 296 с.
 24. Цуккерман В. Анализ музыкальных произведений: Рондо в его историческом развитии : учебн. для студ. муз. вузов. М. : Музыка, 1988. Ч. 1. 176 с.
 25. Цуккерман В. Анализ музыкальных произведений: Рондо в его историческом развитии : учебн. для студ. муз. вузов. М. : Музыка, 1990. Ч. 2. 128 с.
 26. Цуккерман В. Анализ музыкальных произведений. Сложные формы : учебн. для студ. муз. вузов. М. : Музыка, 1984. 214 с.
 27. Шип С. Музична форма від звуку до стилю : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. К. : Заповіт, 1998. 368 с.
 28. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів (Музичні форми) : підруч. для вищих муз. навч. закл. Тернопіль : СМП «Астон», 1999. 208 с.

Інформаційні ресурси

1. Бонфельд М. Ш. Анализ музыкальных произведений: структуры тональной музыки [Электронный ресурс] : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений : в 2 ч. М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. 256 с. URL : <https://www.booksite.ru/fulltext/analiz/text.pdf>

1. Мазель Л. А., Цуккерман В. А. Анализ музыкальных произведений [Электронный ресурс] : учебн. спец. курса для муз. вузов. URL : glierinstitute.org/ukr/study-materials/4/mazel-analiz.pdf

2. Скребков С. С. Анализ музыкальных произведений [Электронный ресурс] : учебн. для вузов / 2-е изд., доп. и испр. Москва : «Юрайт», 2018. 302 с. URL : <https://biblio-online.ru/.../analiz-muzykalnyh-proizvedeniya>

3. Холопова В. Н. Формы музыкальных произведений [Электронный ресурс]: учебн. пособие / 2-е изд., испр. СПб.: Издательство «Лань», 2001. 496 с. URL : glierinstitute.org/ukr/study-materials/4/holopova.pdf

Викладач _____ /Палійчук І.С. /